

LISA 4

Lapse nimi:

Lapse arengu eeldatavad tulemused **2-aastaselt**

Märgid: +, -, v

MOTOORIKA	sügis	kevad
Ehitab 5-6 klotsist torni		
Teeb lahti ja paneb kokku 2-osalised puzzled		
Rullib ja mudib voolimismaterjali		
SOTSIAALNE ARENG		
Käitub täiskasvanute juhendamise järgi		
Oskab juhendamise järgi tuua palutud asjad või kutsuda soovitud isik rühmaruumis		
Jälgib jutustust või laulumängu 5 minutit		
ENESETEENINDAMINE		
Sööb ise ja joob ise tassist		
Peseb ise käsi ja nägu ning kuivatab need täiskasvanu abiga		
Aitab mänguasju korjata ja ära panna		
KEEL		
Mõistab erinevaid igapäevaselt kasutatavaid tegusõnu		
Vaatab koos täiskasvanuga pildiraamatut, täiendab täiskasvanu juttu osutamiselega pildile või üksiku sõna ütlemisega pildi kohta		
Mõistab korraldusi.		
KOGNITIIVNE		
Näitab ja nimetab 4 tavalist, igapäevast tuttavat eset		
Leiab samasuguse kujundi		

Lapse nimi:

Lapse arengu eeldatavad tulemused **3-aastaselt**

Märgid: +, -, v

	sügis	kevad
Keskendub tegevusele lühikeseks ajaks		
Kuulab ja saab aru täiskasvanu korraldustest		
Suhtleb eakaaslastega, osaleb laste ühistegevustes		
Tegutseb omaette täiskasvanu osaluseta		
Pöördub abi saamiseks täiskasvanu poole		
Teab oma eesnime, rühmakaaslaste nimesid		
Oskab sõrmedel näidata oma vanust		
Täidab kahekordse korralduse		
Vaatab raamatust pilte ja nimetab/tunneb ära tuttava eseme; vastab küsimustele; esitab küsimuse: Mis see on?		
Loeb peast või kordab järele 1-2 realist luuletust		
Kasutab kõnes tagasõnu: all, peal, sees, ees, taga; määrab teiste laste ja esemete asukohta enda suhtes: ülal- all, ees- taga		
Kasutab kõnes õigesti tegusõna -ma ja -da vormi		

Näeb ja leiab esemetes erinevusi: suur – väike		
Leiab erinevate esemete hulgast üks ja palju		
Loendab 3-e piires (esemele osutades nimetab arvsõna)		
Orienteerub ajas: öö – päev		
Võrdleb esemete hulki paaridesse seades ja otsustab, mida on rohkem, mida vähem		
Rullib ja veeretab voolimismaterjali		
Joonistab kaarjaid jooni ja ümarvormi		
Katab värvidega pindu, teeb pintsliga jooni, täppe		
Tunneb põhivärve: kollane, punane, sinine		

Lapse nimi:

Lapse arengu eeldatavad tulemused **4-aastaselt**

Märgid: +, -, v

	sügis	kevad
Oskab öelda oma nime		
Oskab öelda või sõrmedel näidata oma vanust		
Mängib kaaslastega, vahetab loovutab ja küsib endale vajalikke mänguasju		
Suhtleb aktiivselt eakaaslastega		
Täidab täiskasvanu korraldusi, saab aru keeldudest, käskudest, reeglitest		
Saab hakkama eneseteenindamisega(käte pesemine, WC-s käimine)		
Oskab väljendada oma tundeid, lohutada		
Teab elementaarseid viisakusreegleid (palun, tänan, tere, head aega)		
Jutustab pildiseeria järgi, ütleb iga pildi kohta vähemalt üha lause		
Kasutab kõnes õigesti enamikku käändevorme		
Loeb peast või kordab järele 2-4 realist luuletust		
Tunneb värve : sinine, punane, kollane, roheline, valge, must		
Võrdleb kahte eset suuruse (suurem-väiksem), pikkuse (pikem-lühem), laiuse (kitsam-laiem) järgi ning oskab kasutada mõisteid		
Määrab teiste laste ja esemete asukohta enda suhtes (ülal-all, ees-taga)		
Hoiab õigesti pliiatsit, pintslit, kääre		
Muudab voolimismaterjalide kuju pigistades, venitades ja rullides		
Oskab kasutada liimipulka		

Lapse nimi:

Lapse arengu eeldatavad tulemused **5-aastaselt**

Märgid: +, -, v

	sügis	kevad
Teab ja täidab igapäevaelu hügieenireegleid		
Teab lauakombeid ja täidab neid		
Kontrollib oma emotsioone, täidab neid		
Eakohastes tegevustes on algatusvõimeline ja iseseisev		

Arvestab eakaaslaste ja täiskasvanu tunnetega		
Mängib kaasa ühismänge		
Mängib rollimänge (N.kodu, arsti,...)		
Küsib luba teiste asjade kasutamiseks		
Teab oma ees-ja perekonnanime, pereliikmete nimesid		
Teab oma sugu		
Teab viisakusreegleid (PALUN, TÄNAN, TERE, HEAD AEGA) ja täidab neid		
Tuleb toime riitumisega		
Julgeb ja tahab esineda		
Oskab vabandada		
Kordab tuttavaid salme ja luuletusi		
Tunneb vanasõnu ja mõistatab mõistatusi		
Jutustab pildiseeria järgi		
Hulkade moodustamine kindla tunnuse järgi (SUURUS, VÄRVUS, KUJU, OTSTARVE)		
Loendab numbreid 1-5		
Nimetab geomeetrilisi kujundeid- RING, KOLMNURK, NELINURK		
Orienteerub ajas- HOMMIK, ÕHTU		
Tunneb värve- sinine,punane, kollane, roheline, valge, must, lilla, oranž,pruun		
Oskab leida paarid ühise tunnuse järgi		
Laob esemeid suuruse järgi järjekorda (MATRJOŠKA, ERINEVA PIKKUSEGA PULGAD...)		
Tunneb üksikuid tähti		
Joonistab inimese kehaosad (PEA, KEHA, KÄED, JALAD)		
Joonistab lihtsaid äratuntavaid asju/esemeid (MAJA, AUTO...)		
Värvimisel püsib joone sees		
Hoiab ja kasutab õigesti töövahendeid (PLIATSIT, PINTSLIT,...)		
Lõikab ja rebib paberit		
Hääldeb õigesti kõiki emakeele häälikuid		
Hääldeb õigesti 3-4 silbilisi tuttava tähendusega sõnu		
Hääldeb õigesti kõiki häälikuühendeid 1-2 silbilistes tuttava tähendusega sõnades		
Palub keerukamates toimingutes abi		
Vestleb meelsasti eakaaslaste ja täiskasvanutega		

Lapse nimi:

Lapse arengu eeldatavad tulemused **6-aastaselt**

Märgid: +,-,v

	sügis	kevad
Mõistab ja täidab korraldust grupile		
Sõlmib ja säilitab sõprussuhteid teiste lastega		
Selgitab teistele mängureegleid ja täidab neid ka ise		
Algatab erinevaid mänge, matkib mängus täiskasvanuid		

Avaldab arvamust ja põhjendab, selgitab oma käitumist , valitseb oma emotsioone		
Viib oma tegevused lõpuni, korrastab peale tegevuse/mängu lõppemist ruumi, hoiab oma asjad korras		
Täidab mitmeosalise korralduse		
On iseseisev eneseteenindamisel, oskab valida riietust vastavalt ilmale		
Teab, millised hädaohud on seotud liikluse, elektri, tulega jms.		
Tahab ja julgeb esineda		
Tunneb enamus tähti		
Oskab kirjutada/laduda oma nime		
Oskab rääkida/jutustada oma kogemustest või kindlalt ette antud teemal		
Vastab küsimustele ja oskab neid esitada		
Oskab moodustada lihtsamaid liitsõnu (N.lumi+memm...) ja panna nad õigesse käändesse		
Oskab leida sõnadele vastandsõnu (N .must - valge, istuma-seisma...) ja sünonüüme (N. jooksmata -sõrkima, lippama...)		
Oskab nimetada sõna ainsuses ja mitmuses (N. lill-lilled...)		
Eristab sõnas häälikuid, nende järjekorda		
Loendab 1-10		
Reastab numbreid 10-e piires		
Orienteerub ajas: EILE-TÄNA-HOMME		
Orienteerub ruumis: KESKEL-ÄÄRES; ALL-PEAL; PAREM-VASAK		
Tunneb ja nimetab kujundeid (RING, RUUT, KOLMNURK, RISTKÜLIK)		
Joonistab inimese detailselt		
Tuleb toime lihtsa labürindiga		
Lõikab joone järgi		
Rebib paberist kujundeid		
Voldib näidise järgi		
Hoiab ja kasutab õigesti töövahendeid (pliiats, pintsel)		
Oskab kuulata täiskasvanu kõnet seda katkestamata		

Lapse nimi:

Lapse arengu eeldatavad tulemused **7-aastaselt**

Märgid: +,-,v

	sügis	kevad
Laps oskab end tutvustada		
Teab oma pereliikmeid ja nende nimesid		
Teab kodust aadressi		
Teab lasteaia asukohta		
Oskab nimetada erinevaid elukutseid		
Teab ja oskab järgida käitumisreegleid erinevates olukordades (teatris, kaupluses, kirikus, sõidukis jm.)		
Teab „aus- ebaaus“ tähendust ning oskab vastavalt käituda		

Oskab eakaaslastega ja täiskasvanutega viisakalt käituda		
On kujunenud esmased töö- ja korraharjumused		
Oskab luua ja hoida sõprussuhet		
Algatab mängu ja tegevusi ning peab kinni mängureeglitest		
Tajub ja mõistab teiste arvamusi		
Seab endale eesmärged ja tegutseb sihivõrrevalt, viib oma tegevused lõpuni		
Täidab täiskasvanu juhiseid		
Küsib vajadusel abi täiskasvanult või kaaslaselt		
Suudab hoida oma asjad alles ja korras		
Teab ja oskab ületada sõiduteed, kui puudub valgusfoor		
Tunneb jalakäijale vajalikke liiklusmärke		
Kuulab ja paneb tähele, suudab jälgida ja meeles pidada täiskasvanu seletust		
Suudab suunatud tegevuses osaleda 30 minutit		
Oskab kirjeldada tuttavate esemete ja nähtuste omadusi		
Oskab edasi anda oma mõtteid, arutleb, näeb põhjus-tagajärg seoseid		
Jutustab olu- ja tegevuspiltide järgi		
Kasutab kõnes kõiki käändevorme, ka osastava ja sisseütleva mitmust (autosid, konni, linde, kelke jm.)		
Oskab kuulata täiskasvanu või teise lapse kõnet seda katkestamata		
Valdab mitmekesisest sõnavara, küsib tundmatu sõna tähendust		
Mõistab abstraktseid üldnimetusi õpitud valdkondades (elusolendid, tähtpäevad, kehaosad, sõidukid jm.)		
Eristab sõnas häälikuid ja määrab nende järjekorda		
Eristab lühikesi ja pikki häälikuid		
Tunneb kõiki tähti		
Loeb kokku 2-silbilisi ühekordsete tähtedega sõnu		
Loeb kokku 1-silbilisi pika häälikuga sõnu (n. memm, tuul)		
Oskab nimetada rahvakalendri tähtpäevi		
Oskab vastata 10-le mõistatusele		
Oskab öelda õiges kohas 5 vanasõna või kõnekäändu		
Oskab esitada 1-2 mõistatust		
Oskab kirjutada kõiki tähti õigesti suurte joonistähedena ja kasutab neid mõningate sõnade ülesmärkimiseks		
Leiab erinevate kujundite hulgast ringi, kolmnurga, ristküliku, ruudu ning kera ja kuubi, kirjeldab neid kujundeid.		
Teab arvude 1-12 järjestust (ka tagurpidi)- ja naabreid		
Teeb pilguga haarates kindlaks kuni 6 eset. Ütleb, mitu on		
Oskab kirjutada numbreid õigesti		
Määrab esemete hulga ühise tunnuse ning jaotab esemeid kahe erineva tunnuse järgi		
Võrdleb hulki, kasutades mõisteid rohkem, vähem, ühepalju		
Liidab ja lahutab 5 piires ja tunneb märke +, -, =		
Koostab kahe esemete hulga järgi matemaatilise jutukese (5 piires)		
Järjestab kuni 5 eset kõrguse, pikkuse, paksuse jm, järgi		
Orienteerub ümbritsevate esemete suhtes ja paberil		
Oskab öelda kellaega täistundides		

Nimetab nädalapäevi, kuid, aastaaegu		
Teab oma sünnikuud ja päeva		
Mõõdab esemete pikkust kokkulepitud mõõtevahendiga (pulk, nõör vm.)		
Tunneb rahatähti (kroonid, sendid)		
Tunneb mõõtühikuid(meeter, liiter, kilogramm) ja oskab selgitada, kuidas neid kasutatakse		
Kasutab kunstitöö loomiseks erinevaid vahendeid		
Kujutab inimesi neile iseloomulike tunnuste kaudu		
Loob esemeid erinevaid tehnikaid ja materjale kasutades		
Oskab kujundada rahvusmuusikust		
Tunneb mängust rõõmu ning on suuteline mängule keskenduma		
Rakendab mängudes loovalt oma kogemusi, teadmisi ja muljeid ümbritsevast maailmast		
Järgib mängureegleid ning oskab tuttavate mängude reegleid teistele selgitada		
Tunneb rõõmu võidust ja suudab taluda kaotust võistlusmängus		
Oskab siduda paelast lipsu		

Lapse arengu eeldatavad tulemused muusika valdkonnas:

Lapse nimi:

Märgid: +, -, v

vanus	Pädevused	sügis	kevad
2 a	Laps tunneb rõõmu kuuldavast laulust või muusikapalast		
	Laps kuulab ja jälgib õpetaja laulu		
	Laps mängib muusikale kaasa õpetaja ettenäitamisel kehapilli (plaksutab ja patsutab), mängib kaasa rütmimunal.		
	Laps sooritab koos õpetajaga lihtsamaid liikumisi vastavalt laulu tekstile-keerutamine üksikult, koosjalu hüplemine, lehvitamine, käte peitmine selja taha, kükitamine, kehageograafia.		
3 a	Laulmine- kuulab ja jälgib õpetaja laulu		
	Rütmiline liikumine- sooritab koos õpetajaga lihtsaid liikumisi vastavalt laulu tekstile		
	Pillimäng-mängib õpetaja ettenäitamisel kaasa muusikale või õpetaja laulule kehapillil (plaksutab, patsutab)		
	Muusika kuulamine -tunneb rõõmu kuulatavast muusikapalast või laulust		
4a	Laulmine-püüab õpetajaga koos laulda (laulu lõike, üksikuid silpe), osaleb kooslaulmistes (laulab või plaksutab sõnu kaasa)		
	Rütmiline liikumine-liigub koos õpetajaga vastavalt muusika meeolule arvestades meetrumit(kõnd, jooks, keerutamine paarilisega, rõhksamm)		
	Pillimäng-mängib pillil ühtlast rütmi kaasa muusikat kuulates ja liikudes (kehapillil, kõlapulkadel, marakal, kuljustel)		
	Muusika kuulamine- reageerib emotsionaalselt muusika iseloomule (kõigutab kaasa, patsutab, plaksutab)		
5a	Laulmine-laulab peast lihtsamaid õpitud laste – ja rahvalaule		

	-osaleb laulumängudes. Väljendab muusika meeleolu liikumise kaudu (loova liikumisega)		
	Pillimäng-mängib rütmipille muusika kuulamise, liikumise ja laulu saatets(tamburiin, võrutrumm, kastanjett, kõlatoru)		
	Muusika kuulamine-kuulab laulu- ja muusikapala. Tunneb ära mõningaid õpitud laule		
6a	Laulmine-laulab peast teistega koos ühes tempos mõningaid laste- ja rahvalaule		
	Rütmiline liikumine-esitab seatud tantse kasutades õpitud tantsuelemente		
	Pillimäng-mängib rütmisaateid lastelauludele (taldrikud, triangel, kellad). Ansamblimängus alustab ja lõpetab koos teistega		
	Muusika kuulamine- kuulab huviga muusikapala. Väljendab kuulatud muusikas tajutud meeleolusid erinevate liikumistegevuste kaudu(liikumine, laul, pillimäng)		
7a	Laulmine-laulab ilmekalt, lähtudes laulu karakterist, eakohaseid rahva- ja lastealaule		
	Oskab laulda regilaulu		
	Rütmiline liikumine-liigub ja tantsib sünkroonis teistega kasutades õpitud samme(hüpaksamm, galopp. Väljendab ennast loovalt liikumise kaudu.		
	Pillimäng-mängib rütmi ja meloodiapillidel lihtsamaid kaasamänge		
	On omandanud kandlel akordilise mängu esimesed võtted		
	Muusika kuulamine-väljendab loovalt muusika kuulamisest saadud elamusi. Iseloomustab muusikat, kasutades eakohast sõnavara		

Lapse arengu eeldatavad tulemused liikumisõpetuse valdkonnas:

Lapse nimi:

Märgid: +, -, v

Vanus	Pädevused	Sügis	Kevad
2a.	Laps valitseb oma keha kõnnil ja jooksul		
	Laps kõnnib abiga trepist üles ja alla		
	Laps viskab ja püüab palli kahe käega, lööb iseseisvalt palli jalaga		
	Laps hüppab koos jalgadega		
	Laps oskab jäljendada ettenäidatud lihtsamaid võimlemisharjutusi		
	Laps mängib koos juhendajaga ja kaaslasega kõnni- ja jooksumänge		
3a.	Ronib ja roomab üle ja läbi väikeste takistuste Oskab matkida lihtsamaid võimlemisharjutusi. Tõuseb trepist ilma vahesammuta. Kasutab iseseisvalt liumäge. Oskab kõndida kikivarvul. Teeb kaasa kuni 1 km pikkuse matka. Veab tühja kelku		

4a	<p>Sooritab põhiliikumisi kombinatsioonides ja õpitud harjutustes. Mängib 2 reeglita liikumismänge. Oskab sõita 3 rattalise jalgrattaga(või abiratastega). Hoiab tasakaalu ühel jalal seistes. Püüab kasvavalt visatud palli kahe käega. Sõidab kelguga iseseisvalt nõlvakust alla.</p>		
5a	<p>Hüpleb harki-kokku. Osaleb jõukohastes teatevõistlustes(nt joonejooksud). Sooritab palliga täpsusviskeid. Hüppab üle 20cm kõrguse takistuse. Teeb vahenditega harjutusi ja eakohaselt tehniliselt õigesti. Kelgutab mäest alla, haarab hoolt esemeid.</p>		
6a	<p>Ronib varbseinal vahelduva sammuga ning täidab eriülesandeid. Säilitab dünaamilistes harjutustes tasakaalu. Viskab palli ülesse ja püüab selle kinni. Lööb palli siseküljega. Suudab sõita tõukerattaga ja kahe rattalise jalgrattaga. Suudab hüpata jalad koos ja ühel jalal. Sooritab kuni 3km rännakuid.</p>		
7a	<p>Sooritab põhiliikumisi pingevalt nii, et liigutused on koordineeritult ja rütmilised. Säilitab paigal olles ja liikudes tasakaalu. Kasutab harjutusi tehes mõlemat kätt, täpsust nõudvas tegevuses kasutab domineerivalt kätt. Võistleb teatevõistlustes. Mängib sportlike elementidega mänge. Sooritab painduvust, kiirust, vastupidavust ja jõudu arendavaid harjutusi</p>		